
Публикуван на: 18-07-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Economist.com

Най-накрая още евросанкции заради корупцията в България

Първо беше размахан пръст, последваха упреци. Сега вече джобните пари са спрени. Европейският съюз вече е замразил 1 млрд евро във фондове, управлявани от български политици, на които той вече не вярва.

В доклад, който ще бъде публикуван в сряда 23 юли, ЕС казва, че България може изобщо да загуби голяма част от тези пари. Става дума за стотици милиони евро, предназначени за програми, които предшестват приемането на България в ЕС през януари 2007.

Средствата бяха предназначени да подготвят страната за строгите правила на живот в Съюза.

Най-уязвими са около 250 млн, дълго време неуسوени, евросредства по програма PHARE, които Брюксел ще си прибере, ако не бъдат усвоени до ноември т. г.

Общата стойност на еврофондовете, които ще бъдат отнети, обаче може да достигне 782 млн евро, според български дипломат. Това може да се окаже достатъчно да предизвика някаква реакция дори в българската администрация, която до момента не пропусна нито една възможност да разочарова служителите на ЕС и своите европейски съседи, които искат страната да навакса 50-годишното си изоставане по време на комунистическото управление.

Докладът съобщава с критичен тон, че отсъства политическа воля за борба с измамите и корупцията в боравенето с фондовете на ЕС. Той осветлява близките връзки между водещи обществени фигури и фирми, които са се възползвали от поръчки, финансирани по проекти на ЕС. Докладът заключава, че България трябва да направи така, че щедрата подкрепа, която получава от ЕС, реално да достигне до гражданите, а не да бъде източвана от корумпирани служители, работещи редом с организираната престъпност.

Европейската служба за борба с измамите, OLAF, шумно и остро се оплака от почти пълната липса на съдействие от страна на българските си партньори. Службата бе особено обезпокоена от данните за закрила от страна на високопоставени български политици, довела до отклоняването на 36 млн евро, отпуснати по европейската програма за модернизирание на земеделието САПАРД. В писмото на OLAF до български служител, цитирано във вестник "Дневник" по-рано тази седмица, се твърди: "Има влиятелни сили в българското правителство и/или...държавни институции, които не са заинтересовани да бъде наказан който и да било около [двете имена са запазени в тайна поради следствени причини]". В доклада на Комисията, с който "The Economist" разполага, се заявява, че OLAF се е сблъскал със случаи на "нарушаване на поверителността...Съществуват сериозни съмнения за намеса на организираната престъпност". Комисията ще публикува отделен доклад за българската съдебна система, който се очаква да бъде също силно критичен. Нито едно от десетки мафиотски убийства след 2001 г. не беше разкрито, нито беше осъден някой високопоставен служител. Отвлечането на президента на водещ футболен клуб и след това на съпругата му през последните два месеца осветлиха беззаконието в България и очевидната безпомощност на властите.

The Economist: Брюксел нанася удар на България

Представители на ЕС заявяват с леден тон, че най-видимият отговор на българските власти на ужасяващия имидж на страната, е бил наемането на скъпа международна компания за PR, вместо да се опитат да променят нещата у дома.

Българското правителство наистина отстрани през април една от най-противоречивите си фигури Румен Петков, вътрешния министър, за който излязоха данни, че се е срещал с босове на организираната престъпност (същият настоява, че срещите му са целели да спрат поръчките убийства). Въпреки че формално не заема правителствен пост, той продължава да отговаря за финансирането на партията си, и е влиятелна задкулисна фигура в управляващата коалиция. България създаде и нова агенция по национална сигурност, чиито служители бяха проверени от ЕС, за борба с корупция по високите етажи на властта. Но ЕС разкритикува службата заради липсата на отчетност.

Следващата сряда Комисията ще публикува доклад и за съседката на България - Румъния. Страната се присъедини към ЕС заедно с България и също беше хокана заради неуспеха ѝ в борбата с корупцията на високо ниво. Очаква се ЕС да е силно критичен към нея, но е малко вероятно да предприеме специални мерки, подобни на тези спрямо България.

Никой в България не може да твърди, че е изненадан. Преди присъединяването на страната към ЕС тоталният неуспех в борбата с корупцията на високо ниво беше обект на многобройни публични предупреждения. След като получи членство, опитите на страната в тази насока станаха дори още по-слаби. Комисията неведнъж предупреди, че ако няма подобрение, ще отреже парите-до 11 млрд евро за бюджетния период 2007-2013 г. - необходими за модернизирването на грохналата инфраструктура от комунистическия период и подобряването на нискокачествените обществени услуги.

Комисията ще оттегли акредитацията на две агенции за плащания, едната във финансовото министерство и другата в министерството за регионално развитие, които работят с пари на ФАР. Това е най-простата стъпка в административно и правно отношение. Но тя може да не е последната.

Освен оттеглянето на още средства, ЕС може да забави приемането на България в Шенгенската зона за свободно пътуване, планирано за 2011-12 г.

Най-силното ѝ оръжие обаче е предпазната клауза, при чието въвеждане решенията на българските съдилища вече няма автоматично да се признават от останалите страни-членки. Този коз на Брюксел остава в чекмеджето - засега обаче.

Материал на Economist